

Azterketa ereduak: lehena

A aukera

Eichmann ez zen ergela. Buruarinkeria hutsak –ergelkeriarekin inola ere ezin berdin den gauza– bultzatu zuen garai hartako gaizkile handienetako bat bihurtzera. Eta hori ‘hutsala’ baldin bada, baita xelebrea ere, munduko borondaterik onenarekin ere ezin baldin bazaio Eichmanni deabruzko sakontasunik egotzi, hala eta guztiz ere, ezin esan genezake gauza arrunta denik. Ezin da horren gauza arrunta izan heriotzaren aurrean dagoen gizon batek, areago, urkamendian dagoen gizon batek, bakar-bakarrik bere bizitza osoan hiletetan entzun dituen hitzetan pentsatzeko gaitasuna izatea, eta bere heriotzaren errealitatea ‘hitz jaso’ horiek osorik ezkutatzea. Errealitate horren urrutiko egotea, buruarinkeria hori, kaltegarriagoa izan daiteke giza naturak, ausaz, berezkoak dituen sen gaizto guztiak batera hartuta baino, eta huraxe izan zen, hain zuzen ere, Jerusalem eman zen irakasbidea.

Hannah Arendt: *Eichmann Jerusalemen. Post scriptum*

I blokea. Testua ulertzea

- 1.1. Laburtu ezazu pasartea, testuko ideiak eta ideien arteko loturak errespetatuz (1 puntu).
- 1.2. Azaldu itzazu azpimarraturiko terminoak (50-75 hitz termino bakoitzeko) (1 puntu).
- 1.3. Hannah Arendten ustez, «*edozein pertsona da krimenik izugarriena egiteko gai, bere ekintzei buruz hausnartzen ez badu*». Garatu ezazu disertazio labur bat, gutxienez tesiaren aldeko argudio bat eta haren kontrako beste argudio bat emanek. Ondoren, aurkez ezazu zure gogoeta pertsonala tesi horri buruz (200-300 hitz) (3 puntu).

II blokea. Edukiak testuinguruan kokatzea

- 2.1. Totalitarismoaren jatorria: gaizki absolutua (gehienez, 150 hitz) (1,5 puntu).
- 2.2. Gaizkiaren hutsalkeria (gehienez, 150 hitz) (1,5 puntu).
- 2.3. Ideia feministen garapena Ilustraziotik XXI. mendera. Simone de Beauvoirren lanaren ekarpen nagusiak (gehienez, 250 hitz) (2 puntu).

B aukera

Aski ote da legeak, erakundeak, ohiturak, iritzi orokorra eta gizarte-testuinguru guztia aldatzea emakumeak eta gizonak parekoak izan daitezen zinez? «Emakumeak emakume izango dira beti», esaten dute sinesgogorrek; eta beste igarle batzuek profetizatzen dute emakumeek, feminitateaz gabetuz gero, ez dutela gizon izatea lortuko, baizik munstro bilakatuko direla. Hori esatea oraingo emakumea naturak sortua dela onartzea da; berriro esan beharra dago, ordea, gizadian ez dagoela ezer ere naturalik, eta zibilizazioak sorturiko produktu bat dela emakumea ere, beste batzuk bezala; bestek jatorritik esku hartu du emakumearen destinoa moldatzen: esku-hartze hori bestelakoa balitz, emaitza ere bestelakoa litzateke guztiz. Emakumea ez dute hormonek definitzen, ez sen misterioitsu batzuek, baizik kontzientzia arrotzen bitartez bere gorputza eta munduarekiko harremana atzemateko duen moduak.

Simone de Beauvoir: *Bigarren sexua*. *Ondorioa*

I blokea. Testua ulertzea

- 1.1. Laburtu ezazu pasartea, testuko ideiak eta ideien arteko loturak errespetatuz (1 puntu).
- 1.2. Azaldu itzazu azpimarraturiko terminoak (50-75 hitz termino bakoitzeko) (1 puntu).
- 1.3. Simone de Beauvoirren ustez, «*ez da emakume jaiotzen, bilakatu egiten da*». Garatu ezazu disertazio labur bat, gutxienez tesiaren aldeko argudio bat eta haren kontrako beste argudio bat emanaz. Ondoren, aurkez ezazu zure gogoeta pertsonala tesi horri buruz (200-300 hitz) (3 puntu).

II blokea. Edukiak testuinguruan kokatzea

- 2.1. Filosofia existentzialisten ideia nagusiak (gehienez, 150 hitz) (1,5 puntu).
- 2.2. Zer da emakume izatea? 'Emakume' kategoriaren problema-tiazioa (gehienez, 150 hitz) (1,5 puntu).
- 2.3. Totalitarismoen jatorria: gaizki absolutua (gehienez, 250 hitz) (2 puntu).

Azterketa ereduak: bigarrena

A aukera

Gaizkiaren hutsalkeriaz ari naizenean, gertakari hutsen mailan ari bainaiz, juizioan oso nabarmena gertatu zen fenomeno bat azpimarratuz. Eichmann ez zen ez Iago bat ez Macbeth bat, eta ezer ez zegoen haren burutik urrutiago Rikardo III. arekin batera 'gaiztagin gertatzea' baino. Bere aurreramendu pertsonala zaintzeko zuen prestutasun harrigarria salbu, hark ez zeukan ezertarako motiborik. Eta prestutasun hori, berez, ez zen inondik ere gaiztoa; Eichmannek ez zuen bere gainekoa hilko haren postua heredatzeko. Eichmannek, *bestarik gabe*, eta lagunarteko hizkeran esateko, *ez zekien zertan ari zen*. Irudimen falta horrixe esker, hain zuzen ere, izan zen kapaz polizia-galdeketa gidatzen zuen aleman judu baten aurrean hilabeteak eta hilabeteak emateko, gizon hari bihotza zabalduz eta behin eta berriz agertuz nola SSetako lotinant koronelaren mailara baizik ez zen heldu, eta ez zela beraren errua izan mailaz igo ez bazuten. Teorian, nahiko ondo zekien zer zen hura dena, eta «gobernuak [gobernu naziak] agindutako balio-eskala berria» aipatu zuen auzitegiaren aurrean egin zuen azkeneko adierazpenean.

Hannah Arendt: *Eichmann Jerusalem. Post scriptum*

I blokea. Testua ulertzea

- 1.1. Laburtu ezazu pasartea, testuko ideiak eta ideien arteko loturak errespetatuz (1 puntu).
- 1.2. Azaldu itzazu azpimarraturiko terminoak (50-75 hitz termino bakoitzeko) (1 puntu).
- 1.3. Hannah Arendten ustez, «*edozein pertsona da krimenik izugarriena egiteko gai, bere ekintzei buruz hausnartzen ez badu*». Garatu ezazu disertazio labur bat, gutxienez tesiaren aldeko argudio bat eta haren kontrako beste argudio bat emanaz. Ondoren, aurkez ezazu zure gogoeta pertsonala tesi horri buruz (200-300 hitz) (3 puntu).

II blokea. Edukiak testuinguruan kokatzea

- 2.1. Totalitarismoaren jatorria: gaizki absolutua (gehienez, 150 hitz) (1,5 puntu).

- 2.2. *Vita activa*-ren esparruak: pribatua, publikoa eta soziala (gehienez, 150 hitz) (1,5 puntu).
- 2.3. Ideia feministen garapena Ilustraziotik XXI. mendera. Simone de Beauvoirren lanaren ekarpen nagusiak (gehienez, 250 hitz) (2 puntu).

B aukera

Hau da, drama ez da eremu sexual batean gertatzen; sexualitatea, gainera, sekula ez da izan ez destino baten definigarria, ez giza portaeren berezko giltza, baizik eta agerian uzten du egoera oso bat, egoera hori definitzen lagundu ondoren. Sexuen borroka ez da zuzenean ondorioztatzen gizonaren eta emakumearen anatomiatik. Egiaz, anatomia gogora ekartzen dugunean, segurutzat ematen dugu Ideien zeru denboragabeen guduan ari direla dudazko esentzia hauek: Femeninitasun betierekoa, Maskulinitasun betierekoa. Eta ez gara ohartzen borroka titaniko horrek bi molde guztiz desberdin dituela lurrean, zein bere garai historikoari dagokiona.

Simone de Beauvoir: *Bigarren sexua*. Ondorioa

I blokea. Testua ulertzea

- 1.1. Laburtu ezazu pasarteak, testuko ideiak eta ideien arteko loturak errespetatuz (1 puntu).
- 1.2. Azaldu itzazu azpimarraturiko terminoak (50-75 hitz termino bakoitzeko) (1 puntu).
- 1.3. Simone de Beauvoirren ustez, «*ez da emakume jaiotzen, bilakatu egiten da*». Garatu ezazu disertazio labur bat, gutxienez tesiaren aldeko argudio bat eta haren kontrako beste argudio bat emanaz. Ondoren, aurkez ezazu zure gogoeta pertsonala tesi horri buruz (200-300 hitz) (3 puntu).

II blokea. Edukiak testuinguruan kokatzea

- 2.1. Filosofia existentzialisten ideia nagusiak (gehienez, 150 hitz) (1,5 puntu).
- 2.2. Zer da emakume izatea? 'Emakume' kategoriaren problematizazioa (gehienez, 150 hitz) (1,5 puntu).
- 2.3. Eichmann Jerusalem: gaizkiaren hutsalkeria (gehienez, 250 hitz) (2 puntu).